

STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE VISOKOŠKOLACA POSLODAVCA DOBILA 3.174 VISOKOŠKOLCA

Prilikom stručnog osposobljavanja, u sedmoj generaciji, dobila su 3.174 visokoškola, bez radnog iskustva u nivou obrazovanja. Oni su upareni sa izabranim poslodavcima. Za učešće u program stručnog osposobljavanja ove godine prijavljeno je 3.600 visokoobrazovanih. Znači, poslodavca nije dobilo njih 426, iako je ostalo više nego duplo upražnjenih radnih mjesta (7.833). Zvanično još nije poznato da li će biti drugi krug uparivanja poslodavaca i diplomaca. O tome će se izjasniti Ministarstvo prosvjete. Poslodavci su ove godine ponudili ukupno 11.007 radnih mjesta, od kojih su: 4.103 u realnom sektoru, a 6.904 u javnom.

Ministarstvo javne uprave juče je objavilo rezultate povezivanja poslodavaca i korisnika Programa stručnog osposobljavanja visokoškola.

Lista korisnika Programa stručnog osposobljavanja 2018.

nalazi se na sajtovima Zavoda za zapošljavanje, eUprave, Uprave za kadrove i Ministarstva prosvjete.

Podsjetimo, kroz Program stručnog osposobljavanja lica sa visokim obrazovanjem, kroz šest prethodnih ciklusa, prošlo je nešto više od 20.000 visokoškola. Stručno osposobljavanje korisnika traje devet mjeseci i priznaje se kao radno iskustvo u trajanju od 12 mjeseci i kao uslov za polaganje odgovarajućeg stručnog ispita sa stečenim visokim obrazovanjem. Za realizaciju programa stručnog osposobljavanja država je do sada opredijelila oko 52 miliona eura.

Prema analizi koju je sprovelo Ministarstvo prosvjete, u saradnji sa Poreskom upravom, oko 50% korisnika poslije završenog Programa stručnog osposobljavanja nastavlja radni angažman kod istog ili drugog poslodavca.

MUP IZDAO 19 % VIŠE RADNIH DOZVOLA STRANCIMA U ODNOSU NA 2017. GODINU

Dominiraju dozvole za zanatska zanimanja

Do kraja oktobra u Crnoj Gori izdato je 19,07 odsto ili 3.534 više radnih dozvola strancima, u odnosu na 2017. godinu.

Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, za 2018. utvrđen je broj radnih dozvola od 23.185. Od ovog broja izdvojeno je 10.000 radnih dozvola koje se mogu dodatno rasporediti od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja, u skladu sa potrebama tržišta rada, a na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, od čega je do sada raspoređeno 5.387 dozvola.

Izdavanje dozvola za rad i zapošljavanje stranaca u nadležnosti je Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore. MUP preiodično dostavlja Zavodu za zapošljavanje podatke o izdatim radnim dozvolama za strance. Tako, na osnovu dostavljenih podataka, u ovoj godini, do 30. oktobra, izdate su 22.062 dozvole za zapošljavanje stranaca (u kvoti 13.502, van kvote 8.560).

Od ukupnog broja kvotom

utvrđenih dozvola 10.795 ili 79,95% odnosi se na tri grupe: zanatska i srodna zanimanja (4.658), jednostavna zanimanja (4.434) i zanimanja u uslugama i trgovini (1.703). Stepenn iskorišćenosti kvota kod ovih zanimanja u ovoj godini je bio 73,04%.

Prema podacima iz MUP-a, u 2017. izdato je 20.969 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca (14.259 u kvoti i 6.710 van kvote) što je za 6.381 ili 43,74% dozvola više u odnosu na 2016. godinu (14.588).

Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 65,96% je izdato za zapošljavanje stranaca (9.405), 22,06% za sezonsko zapošljavanje stranaca (3.146) i 11,98% za pružanje ugovorenih usluga (1.708).

U utrošenim kvotama za zapošljavanje stranaca u 2017. godini, pretežno učestvuju (76,3%), imaju četiri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane, trgovina i ostale uslužne djelatnosti.

USPOSTAVLJANJE SARADNJE ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE I TRŽIŠTE RADA

BROJNIM AKTIVNOSTIMA

Veoma je važno da svi shvatimo da nam nedostaje zajedničko djelovanje među državnim organima, poručio je Suljo Mustafić

Zavod za zapošljavanje i Privredna komora Crne Gore pripremaju potpisivanje ugovora o saradnji, fokusiranoj na realizaciji zajedničkih projekata, edukaciji, promociji karijerne orijentacije...

■ SINERGIJA

Za smanjenje nezaposlenosti u Crnoj Gori neophodna je sinergija svih aktera u toj oblasti. Uz dobru analizu, sistemski i sveobuhvatan pristup izazovu zapošljavanja, naročito sezonskog, realno je očekivati dobre rezultate. To je ocijenjeno na nedavnom sastanku predsjednika Privredne komore **Vlastimira Golubovića** i direktora Zavoda za zapošljavanje **Sulja Mustafića**, sa saradnicima.

"Veoma je važno da svi shvatimo da nam nedostaje zajedničko djelovanje među

državnim organima. Tržište rada je nešto što se mijenja iz dana u dan. Ono što je bilo juče, što je aktuelno danas možda neće biti primamljivo i sutra. Određena zanimanja postaju manje interesantna, a neka se, pak, više traže", kazao je Mustafić.

■ DEFICIT

Zavod, kako je dodao, sprovodeći politike Vlade i resornog ministarstva u oblasti zapošljavanja, ima i volju i mogućnost da radi na prevazilaženju tog problema, da se deficitarna zanimanja prvo prepoznaju, a onda, kroz zajednički angažman institucija, i stvore.

On je dodao da se Zavod, prema svim izazovima tržišta rada, koji se odnose na strukturnu i dugoročnu nezaposlenost, regionalnu neusklađenost, nepovoljnu sta-

rosnu strukturu nezaposlenih, slabu mobilnost, te zapošljavanje stranaca u Crnoj Gori, odnosi krajnje odgovorno i u skladu sa mogućnostima utiče na njihovo rješavanje.

Na sastanku je ocijenjeno da bi sistemski pristup svih institucija rješavanju problema nezaposlenosti doprinio rastu povjerenja poslodavaca u mogućnosti, znanja i vještine crnogorskih rad-

VEOMA JE VAŽNO DA SVI SHVATIMO DA NAM NEDOSTAJE ZAJEDNIČKO DJELOVANJE MEĐU DRŽAVNIM ORGANIMA. TRŽIŠTE RADA JE NEŠTO ŠTO SE MIJENJA IZ DANA U DAN. ONO ŠTO JE BILU JUČE, ŠTO JE AKTUELNO DANAS MOŽDA NEĆE BITI PRIMAMLJIVO I SJUTRA

LJAVANJE I PRIVREDNE KOMORE

IZAZOV PRIVREDNICIMA

Sa sastanka u Privrednoj komori

nika. Na ovaj način došlo bi do većeg angažovanja domaće radne snage na sezonskim poslovima.

GRANT

“Poslodavci treba da rade na stvaranju boljih uslova rada, što će doprinijeti da nezaposlena lica sa više motiva prihvataju sezonske poslove, i u njima vide višestruku korist”, poručio je direktor Zavoda.

Govoreći o zapošljavanju, predsjednik Privredne komore Vlasitimir Golubović se osvrnuo na potrebe poslodavaca za radnom snagom iz inostranstva, posebno u turizmu i građevinarstvu. On se založio da se povećaju kvote i odobre privremene dozvole za zapošljavanje stranaca.

“Rješavanju problema nedostajućeg kadra u turizmu može doprinijeti hrvatska praksa zapošljavanja studentske populacije, uz posebne povoljnosti”, podsjetio

je Golubović.

On je saopštio da Njemačka razvojna banka KfW planira da opredijeli grantove, vrijedne 50 miliona eura, za razvoj stručnog obrazovanja na Balkanu.

PROMOCIJA

“Taj projekat treba da se realizuje preko Komorskog investicionog foruma, čiji će Stalni sekretarijat, od naredne godine, biti u Podgorici”, najavio je Golubović.

Iz Privredne komore su izrazili spremnost ove asocijacije da na sjednicama odbora udruženja i putem časopisa Glasnik promovira programe Zavoda za zapošljavanje, kako bi se sa njihovim sadržajem upoznalo što više privrednika. Takođe, Komora je Zavodu ponudila da uzme učešće na predstojećim sajmovima u sklopu crnogorske delegacije, što bi moglo doprinijeti povezivanju sa potencijalnim regionalnim partnerima.

GRANT ŠEMOM POVUČENO UKUPNO DEVET MILIONA ZA OSI

POČELA REALIZACIJA NOVIH PROJEKATA

Detalj sa potpisivanja ugovora

Za finansiranje projekata koji doprinose unapređenju profesionalne rehabilitacije i zapošljavanju lica sa invaliditetom do sada je usmjereno devet miliona eura iz Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. Nedavnim potpisivanjem ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava počela je realizacija sedme po redu grant šeme, vrijedne skoro 1,5 miliona eura.

POMACI

Finansiranjem grant šema postižu se postepeni pomaci u poboljšanju statusa ove osjetljive kategorije građana. U poređenju sa ranijim periodom, povećava se ulazak lica sa invaliditetom na tržište rada, što potvrđuje porast broja subvencija za njihove zarade.

Novcem posljednjeg grant-a, po javnom pozivu završe-

nom 31. avgusta, biće finansirana 31 projektna ideja. Bespovratna sredstva dobilo je 15 poslodavaca iz realnog i 16 iz nevladinog sektora.

“Njihovo učešće, za razliku od minulih godina, sada je gotovo izjednačeno. Raduje podatak da je došlo do promjene svijesti kod realnog sektora ne samo za odobravanje bespovratnih sredstava, nego i u korišćenju subvencija pri zapošljavanju lica sa invaliditetom”, ocijenio je direktor Zavoda za zapošljavanje **Suljo Mustafić**, prilikom potpisivanja ugovora o dodjeli grantova.

IZNAD OČEKIVANJA

Javnim pozivom je predviđeno je uključivanje najmanje 180 lica sa invaliditetom u projektne aktivnosti, zaposlenje 60 odsto učesnika u toku trajanja projekta i realiza-

Poslodavci da koriste državne povoljnosti

Visok nivo nezaposlenosti ukazuje na potrebu otvaranja novih i održivih radnih mjesta za lica sa invaliditetom.

Direktor Zavoda Suljo Mustafić ponovio je apel poslodavcima da zapošljavaju ovu kategoriju građana, koristeći povoljnosti koje im nudi država.

“Pri zapošljavanju lica sa invaliditetom poslodavci mogu koristiti subvencije Fonda, koji funkcioniše u okviru Zavoda. Time se i oslobađaju plaćanja posebnog doprinosa Fondu. Na takav način, svi zajedno, utičemo na razbijanje predrasuda da osobe sa invaliditetom nisu su za radni angažman. Naprotiv, među njima su brojni koji žele da rade, da se dokazuju, shodno afinitetima i mogućnostima”, poručio je Mustafić.

cija najmanje 30 odsto projekata koji za rezultat imaju zapošljavanje nakon završetka projekta.

Planirane aktivnosti projekata koje će se realizovati tokom ove i 2019. godine, ukazuju na to da će se nadmašiti očekivani rezultati ovog javnog poziva. Od ukupnog broja projekata predloženih za finansiranje, 93,55% imaju za rezultat zapošljavanje nakon završetka projekta.

Kroz projekte će biti uključeno 220 lica sa invaliditetom, od čega će njih 172 biti zaposleno tokom trajanja projekta, a 65 lica sa invaliditetom biće zaposleno nakon završetka projekta, u najkraćem trajanju od šest mjeseci.

Edukacija za rad u elektronskim medijima

Među korisnicima granta, uz civilni sektor, jesu opštine, javna preduzeća i mali privrednici.

Grant je dobilo i Udruženje sportskih novinara Crne Gore. Dobijena sredstva utrošiću na edukaciju osam osoba sa invaliditetom za rad u elektronskim medijima. Nakon obuke, koja traje tri mjeseca, njih še-

storo će ostati da radi još sedam, osam mjeseci, u sklopu tog projekta, u Udruženju sportskih novinara.

Maja Pešić iz opštine Berane kaže da su za projekat “Jednake mogućnosti za sve” dobili grant od 49.000 eura.

“Biće uključeno šest osoba sa invaliditetom. Tri osobe pla-

nirane su za rad u Vodovodu i kanalizaciji, u okviru osposobljavanja za rad kod poslodavca, a tri osobe će biti obučene i steći će nova znanja kod licenciranog proizvođača programa za odrasle, a tiče se obuke za rad na računarima i administrativne podrške u preduzećima”, kazala je Pešić.